

FEBRER -
JUNY 2019

CENTRE DE RECERCA I DEBAT

DIÀLEGS
FORMACIÓ
JORNADES
PUBLICACIONS
SEMINARIS

MUHBA
MUSEU D'HISTÒRIA
DE BARCELONA

El MUHBA compta amb el suport del Cercle del Museu

Patrons benefactors

Patrons institucionals

Associats

Amics

MUHBA Museu d'Història de Barcelona

Reserva d'entrades i activitats:
barcelona.cat/museuhistoria

Informació:
informaciomuhba@bcn.cat

Per a qualsevol altra informació:
93 256 21 22 (de dilluns a divendres feiners,
de 10 a 14 i de 16 a 19 h)

barcelona.cat/museuhistoria
facebook.com/barcelonacultura
twitter.com/bcnultura

Frontal de Sant Jordi de la capella del Palau de la Generalitat. © QR&MC. Foto: Ramon Maroto

FORMACIÓ

Relats urbans. Teoria i pràctica de l'itinerari històric

El curs ofereix formació especialitzada per a la ideació i la interpretació d'itineraris urbans, amb l'objectiu de mostrar nous mecanismes de descoberta i presentació dels actius històrics i patrimonials de Barcelona. L'objectiu del curs és complementar l'estudi rigorós de la història urbana, el patrimoni històric i la seva gestió, com també del turisme cultural barceloní, amb el coneixement de tècniques pròpies de la performativitat escènica aplicades a l'itinerari urbà.

MUHBA Plaça del Rei, Sala Carreras Candi
Vegeu la informació de la propera convocatòria
(curs 2019-2020) a partir del mes de maig a:
museuhistoria.bcn.cat

Relats urbans

Teoria i pràctica de l'itinerari històric

Curs 2019-2020

Una formació per construir punts de vista originals sobre la ciutat i expressar-los de manera eficaç, amb rigor històric i aptituds performatives, a través de l'itinerari històric urbà.

Intervenció en el paisatge i gestió del patrimoni

Màster organitzat per la UAB en col·laboració amb el MUHBA

Aquest curs té com a objectiu la formació d'experts capacitats per elaborar i dissenyar projectes d'intervenció i gestió del paisatge urbà i el patrimoni històric, considerant la seva participació en equips multidisciplinaris que desenvolupin projectes centrats en aquests àmbits. Es tracta d'un programa de màster internacional amb epicentre al Museu i a Barcelona, complementats amb tallers i pràctiques en diferents ciutats i països.

MUHBA Plaça del Rei, Sala Carreras Candi
Més informació a: geografia.uab.es/paisatge

Ciutats per pensar Europa Curs monogràfic

Ciutats com ara Londres, Berlín o París han estat capitals gairebé indiscutibles d'Europa per raons molt clares. Però la idea d'Europa no s'escriu només des dels grans centres de poder econòmic o polític, sinó que es troba en totes i cadascuna de les seves geografies culturals. Quan aquestes geografies es perceben des de la perspectiva de la literatura, emergeix un altre mapa en què hi ha ciutats que han fet una contribució insubstituïble a la idea d'Europa. «Ciutats per pensar Europa» vol reflexionar sobre el paper de ciutats que, des de situacions de complexitat de vegades semblant a la de Barcelona, i sovint molt més marcada, aporten un llegat de preguntes sobre Europa que convé tenir present per pensar també la nostra ciutat i la seva clara vocació europeista. «Ciutats per pensar Europa» es pot cursar com a part del **Màster Barcelona-Europa: literatura i història comparada dels intel·lectuals** o de qualsevol dels dos postgraus que l'integren: Història intel·lectual de Barcelona i Història de l'europeisme cultural a Catalunya.

MUHBA Vil·la Joana, ctra. de l'Església, 104 (Vallvidrera)
Més informació a: stel.uab.edu/master-bcn-europa

PRESENTACIONS

Sexualitats s. xx/BCN Guia d'Història Urbana

Miquel Missé
Divendres 1 de març, 18 h
Pl. Jean Genet, s/n

Puig i Cadafalch/BCN Guia d'Història Urbana

Eduard Riu-Barrera
Dijous 14 de març, 19 h
MUHBA Plaça del Rei
Sala de Martí l'Humà

Aigua km zero/BCN Guia d'Història Urbana

Manel Guàrdia, Manel Martí
i Albert Cuchí
Dissabte 23 de març, 12.30 h
Convent de Sant Agustí, Sala Noble, c. Comerç, 36

La domus d'Avinyó. El luxe interior d'una casa de *Barcino*

Col·lecció Documents
Data per determinar
MUHBA Plaça del Rei, Sala de Martí l'Humà

Els orígens del Park Güell, 1894-1926

Col·lecció Pòsits
Mireia Freixa i Mar Leniz
Data per determinar
MUHBA Plaça del Rei, Sala de Martí l'Humà

DIÀLEGS D'HISTÒRIA URBANA I PATRIMONI

Els Diàlegs d'Història Urbana i Patrimoni constitueixen el format més flexible per explorar noves idees i per comunicar estudis sobre la trajectòria de la ciutat, el seu patrimoni historicoartístic i les representacions urbanes de Barcelona i altres ciutats.

188. Sant Andreu de Palomar. República i guerra (1931-1939)

Pau Vinyes i Roig, historiador, i Jordi Rabassa Massons, historiador. **Dilluns 11 de febrer, 19 h**

189. La Comuna de París a la Barcelona del 1871: visions i projeccions

Albert Garcia Balañà, UPF. **Dilluns 25 de febrer, 19 h**

190. Pobresa, canvi institucional i transformació urbana, segles XVI-XIX. Una primera aproximació comparativa: l'Havana, Girona, Barcelona

Céline Mutos, UdG; Dolores Guerra, Oficina del Historiador de la Ciudad de La Habana - Universidad de La Habana, i Montserrat Carbonell, UB **Dilluns 11 de març, 19 h**

191. Els ceramistes a la Barcelona moderna

Isaac Garcia-Oses, historiador. **Dilluns 25 de març, 19 h**

192. Cuines de Barcelona. El laboratori domèstic de la ciutat moderna (1859-1976)

Isabel Segura, historiadora. **Dilluns 8 d'abril, 19 h**

193. Els xinesos barcelonins. Evolució de la seva residència

Joaquín Beltrán Antolín, UAB. **Dilluns 29 d'abril, 19 h**

194. Els orígens de la indústria dietètica catalana (1880-1935). Farmacèutics i metges

Josep Boadella Riera, UB. **Dilluns 13 de maig, 19 h**

195. Barcelona, 985-1317. La construcció d'un empori i d'una capital mediterrània occidental

Antoni Riera Melis, UB. **Dilluns 27 de maig, 19 h**

196. La Barceloneta i la immigració valenciana als anys trenta

Kenneth Pitarch, UAB; Conchita Villar, UB, i Antonio López-Gay, CERCA-UAB. **Dilluns 17 de juny, 19h**

MUHBA Plaça del Rei, Sala de Martí l'Humà

Entrada gratuïta. Es recomana reserva prèvia.

JORNADES I SEMINARIS

La Canadencia: les vuit hores

L'hivern de 1919 la vaga de La Canadencia va marcar un punt d'inflexió en la lluita obrera. Fou l'ocasió de posar en pràctica el Sindicat Únic aprovat pels cenetistes al Congrés de Sants, i la consecució de la jornada de vuit hores a través de la vaga significà una fita en el món sindical. En aquell ambient, el projecte de la patronal d'articular també un sindicat patronal únic va resultar atractiu per a molts sectors empresarials. La reorganització obrera provocà una resposta dels patrons, amb el locaut (del 3 de novembre de 1919 al 26 de gener de 1920) i el desencadenament dels anys de plom del pistolisme. Hi intervindran Soledad Bengoechea, historiadora; Pelai Pagès, UB, i María Cruz Santos, historiadora.

Al final del seminari es llegirà un fragment del llibre *Memorias de un jefe de pistoleros (Anido-Arlegui, 1921-1923)*, de Leopoldo Martínez. A càrrec de Maria Ramírez Magrinyà, actriu.

Dijous 28 de febrer, de 17 a 20.30 h

MUHBA Plaça del Rei, Sala de Martí l'Humà

Entrada gratuïta. Es recomana reserva prèvia.

Esriptures de l'exili republicà del 1939 i els camps de concentració. Vuitanta anys després

Coordinació científica: GEXEL-CEDID, UAB

Aquest congrés internacional, organitzat pel Grup d'Estudis de l'Exili Literari (GEXEL) del Centre d'Estudis sobre Dictadures i Democràcies (CEDID) de la UAB i amb la col·laboració del MUHBA, té com a objectiu principal visualitzar les relacions entre les cultures de l'exili republicà del 1939 i les diferents manifestacions de l'univers concentracionari. Seguint aquesta línia, s'ha convidat especialistes d'arreu del món que parlaran sobre art i literatura, gènere i geografia dels camps, literatura concentracionària europea i els llegats contemporanis dels camps, sense oblidar els vincles creats amb la trajectòria de la ciutat de Barcelona. En paral·lel, en aquest congrés es presentaran dues activitats diferenciades a fi de donar a conèixer la contribució cultural concentracionària: l'homenatge a les dones de

Ravensbruck i la representació de l'obra teatral *De algún tiempo a esta parte*, de Max Aub, per Therkas Teatre.

Dimecres 10 d'abril, de 15.30 a 20.30 h

MUHBA Plaça del Rei, Sala de Martí l'Humà

Dijous 11 i divendres 12 d'abril, de 10.30 a 19.30 h

MUHBA Vil·la Joana, ctra. de l'Església, 104 (Vallvidrera)

Entrada gratuïta. Es recomana reserva prèvia.

Més informació a: centresderecerca.uab.cat/cedid/es

Barcelona i cinema: panoràmiques urbanes de ciutat**V Taller sobre representació de la ciutat**

L'anàlisi del cinema documental sobre Barcelona i dels escenaris per a pel·lícules de ficció rodades a la ciutat permet visualitzar i analitzar els paisatges urbans de la ciutat i, alhora, les diferents maneres de mirar-los i de representar la ciutat. Aquest taller, seguint programacions anteriors sobre les formes de representar la ciutat a través del cinema, se centrarà en el període comprès des dels inicis del cinema sonor fins a l'esclat de la Guerra Civil. Hi intervindran Juan Manuel Garcia Ferrer, Cineclub de l'Associació d'Enginyers; Jorge Gorostiza, arquitecte; Celia Marín, UPC, i Antonio Pizza, UPC.

Dijous 23 de maig, de 17 a 20.30 h

MUHBA Plaça del Rei, Sala de Martí l'Humà

Entrada gratuïta. Es recomana reserva prèvia

Barcelona i la conquesta de Nàpols: el repte d'un canvi geopolític

L'inici de la campanya per a l'annexió de Nàpols l'any 1435, culminada amb èxit el 1442, va implicar, entre moltes altres coses, que el rei Alfons el Magnànim hi romangués definitivament fins a la mort, sense tornar a visitar mai més Barcelona. La ciutat hagué d'entendre's així amb la reina Maria, que va ostentar durant molts anys la Lloctinència General abans que no passés al seu cunyat, futur Joan I. L'objectiu del seminari és intentar calibrar

les conseqüències que va tenir per a la ciutat de Barcelona aquella translació dels interessos de la monarquia en el context geopolític mediterrani, que culminà amb la caiguda de Constantinoble i la signatura del Tractat de Lodi el 1454, al qual es va adherir poc després el Magnànim amb una activa participació en la guerra contra Gènova. Hi intervindran Ivan Armenteros, CSIC; Pere Ortí, UdG; Ramon J. Pujades, MUHBA; Roser Salicrú, UB; Francesco Senatore, Università di Napoli Federico II, i Vicent Baydal, Universitat Jaume I.

Dijous 6 de juny, de 9 a 19.30 h

MUHBA Plaça del Rei, Sala de Martí l'Humà.

Entrada gratuïta. Es recomana reserva prèvia

Barcelona, ciutat de frontera**XI Seminari Literatura i Ciutat**

Els espais fronterers són un gran interrogant crític, històric, cultural i literari per a Europa. Sense cruïlles com Alsàcia i Renània, Trieste, Bèlgica i Suïssa, entre d'altres, no s'entén el passat ni el futur d'Europa. En el nostre cas, tenim un espai com és el que queda a una banda i l'altra de l'Albera, que malda per no oblidar la seva història i cultura compartides. Els vincles entre el Rosselló, Occitània i Catalunya són tan forts que desafien les limitacions administratives. L'exili català republicà a Perpinyà, Prada de Conflent, Tolosa de Llenguadoc i Montpeller és una memòria compartida. D'altra banda, autors com Joan-Lluís Lluís, Jean-Daniel Beszonoff o Aleix Ranyé són per ells mateixos una realitat tangible i amb un gran reconeixement en el camp literari català, amb capital a Barcelona. Hi intervindran Jan Brugueras, UB; Òscar Jané, UAB, i Joan-Lluís Lluís, escriptor.

Dissabte 8 de juny, de 10.30 a 14.00 h

MUHBA Vil·la Joana, ctra. de l'Església, 104 (Vallvidrera)

Entrada gratuïta. Es recomana reserva prèvia.

CONFERÈNCIES

Gent de la Casa Gran (1977-1983)**Tercer cicle de conferències**

L'Associació Consell de Cent i el MUHBA organitzen el tercer cicle de conferències per analitzar i discutir les iniciatives, els plans i les propostes promogudes per l'Ajuntament de Barcelona durant la transició democràtica.

En el primer i segon cicle de conferències, que tingué lloc els mesos de febrer i març de 2017 i de 2018, tot un seguit de protagonistes d'aquell moment històric ens explicaren els processos viscuts i les problemàtiques generades entorn de la gestió i les transformacions produïdes aquells anys a Barcelona, en camps com l'urbanisme, la planificació, les finances, l'àrea metropolitana, la via pública i el servei a les persones. Enguany, i en el marc de la commemoració dels quaranta anys de les primeres eleccions municipals en democràcia, es proposa un nou cicle de conferències per tractar temes no menys rellevants com són els serveis culturals, els districtes i la mobilització veïnal.

Dijous 21 de març, dijous 4 d'abril i dijous 25 d'abril, de 18 a 20.30 h

MUHBA Plaça del Rei, Sala de Martí l'Humà

Entrada gratuïta. Es recomana reserva prèvia.

Ajuntament de Barcelona. Col·lita, 1987